

TRÄSKYDD

AKTUELLT FRÅN TRÄSKYDDSFÖRENINGEN OCH TRÄSKYDD SINSTITUTET

ISSN 0284-8457

TRÄSKYDD-S-AKTUELLT Nr 1/04 Juni-04

Öppet brev från Träskyddsföreningens styrelse!

"Träskyddsföreningens styrelse har under senaste året vid ett flertal tillfällen haft på dagordningen "Byte till arsenikfritt impregneringsmedel i NTR A".

Styrelsens ställningstagande i denna fråga är helt entydig:

1. I dag finns det många alternativ till CCA som både teoretiskt och praktiskt är fullgoda träskyddsmedel för NTR A. Man kan använda sig av både kromfixerande medel, (CCP,CCB,CC) och kopparmedel utan andra metaller, (C).
2. Ur effektivitetssynpunkt är det absolut nödvändigt att man använder NTR A för virke som kommer i kontakt med mark och vatten eller där vi av säkerhetsskäl behöver ett extra skydd. Detta innebär att NTR A virke måste produceras för dessa ändamål av föreningens medlemmar och även hållas i lager hos grossister och bygghandlare.
3. Ur miljösynpunkt är det lika viktigt att se till att NTR A virke alltid kommer till användning för mark- och vattenkontakt. Följer vi inte detta kommer vi inte heller att kunna miljömässigt konkurrera med andra material som stål, betong och plast.

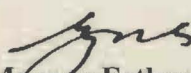
Föreningens samtliga medlemmar måste hjälpa till och föra ut dessa budskap till bygghandlarledet och andra betydelsefulla användare av NTR-klassat virke.

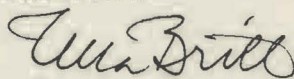
En mycket viktig faktor i arbetet att föra fram virke i NTR A är att se till att det produceras och aktivt säljs in hos bygg- och trävaruhandlarna.

Vi vet egentligen alla att för byggprodukter av trä för markkontakt krävs virke i NTR A. Om vi fuskar med detta kommer vi i framtiden att ha förlorat byggarens förtroende för impregnerat virke. Följden blir naturligtvis att både impregnerat trä och obehandlat trä förlorar sin marknad till andra byggnadsmaterial.

Styrelsen i Svenska Träskyddsföreningen"

Vi på kansliet kan bara instämma och med detta för träbranschen så viktiga budskap önskar vi alla en riktigt solig sommar med ihärdigt informerande om NTR A.

Magnus Estberg

Ulla Britt Kronberg

TRÄSKYDD utkommer med 3-4 nummer/år.

Ansvarig utgivare: Magnus Estberg, tel 08-791 23 60

Redaktör: Ulla Britt Kronberg, tel 08-791 23 60, fax 08-791 22 15

SVENSKA TRÄSKYDDSFÖRENINGEN

SVENSKA TRÄSKYDD SINSTITUTET

www.traskydd.com

Årsstämman 2004 hölls på snabbkryssning till Åland.

Svenska Träskyddsföreningens årsstämma avlöpte effektivt men ändå i avkopplande miljö på färjan Cinderella mitt emellan Mariehamn och Stockholm. I praktiken användes kvällen, 26 april, till förberedande diskussioner och social samvaro medan förmiddagen, 27 april, innebar ett effektivt årsmöte samt genomförande av de administrativt nödvändiga styrelsemötena.

Huvudpunkterna på stämman var, förutom ekonomin, NTR A-klassat virke samt information om virke skyddat till NTR-klass.

Ordföranden kunde även detta år konstatera att ekonomin är god för Träskyddsföreningen, vilket innebär att vi kan även nästkommande år satsa stort på information. Utifrån de resurser vi har kommer vi även att aktivt arbeta med europa-standarder, miljöutvärderingar och forskning i huvudsak baserat på fältförsök.

Det absolut mest akuta problemet branschen måste ta sig an är NTR A-klassat virke. Till Träskyddsföreningens stora förvåning har restriktionerna från EU på CCA-virke inneburit att flera producenter och många bygghandlare planerat för att sluta tillverka samt hålla i lager virke i NTR A. Det finns egentligen ingen reell anledning till detta. Situationen för NTR A-klassat virke har inte på något avgörande sätt påverkats via restriktionerna från Bryssel. Det finns inga hållbara effektivitets-, miljö- eller ekonomiska skäl till att sluta ta skyddandet av virke i markkontakt på allvar. Detta problem måste bemötas med information och ytterligare information. Se brevet från Träskyddsföreningens styrelse på första sidan.

Kunskapsförmedling via informationskampanj, seminarier och kurser är Träskyddsföreningens viktigaste arbetsuppgift. 2003 års informations-

kampanj har lyckats väl med att föra fram NTR-budskapet samtidigt som informationskostnaderna tagit en allt större del av den totala budgeten. Informationsframgångarna grundar sig på två viktiga nyheter. Träskyddsföreningen låter kändisar föra fram NTR-budskapet samtidigt som samma budskap korsas fram via korsord i många tidningar och magasin riktade till fritidshus- och villaägare. Även bostadsrättsinnehavare har varit med som målgrupp. Många boende i bostadsrätter har byggnationer på gårdarna samtidigt som man kanske äger ett litet fritidshus, som behöver omsorg.

Det kvarstående intrycket från årets årsstämma är att Träskyddsföreningen är helt enig om situationen för branschen och minst lika enig om att vi måste fortsätta och även utöka informationsansträngningarna. Vi vet att det nordiska synsättet med kvalitetsnivåer i form av NTR-klasser innebär seriösa byggprodukter både avseende livslängd och miljöriktighet.

Årets informationskampanj för NTR-klassat trä förs fram av Martin Timell.

Från påsktid och hela försommaren kommer bygghandeln och branschtidningar att föra fram budskapet, "NTR-klassat trä – för miljö och kvalitet". Träskyddsföreningen har i år förberett utskicken till bygghandeln extra väl genom förhandsbesked innehållande tävling om bästa bygghandeln i träskyddskunskap. Syftet var att kampanjmaterialet som kom till bygghandeln några veckor senare skulle vara förväntat och komma till användning. Årets kampanj bestod av "Träinspiration" (8-sidors broschyr), "Vanliga frågor" (ny attraktiv layout), Affisch (Välj rätt virke), Diskdisplay (med broschyrficka) samt NTR-loggoskylt (i beständigt material). Denna bygghandlarkampanj har kompletterats med annonser inkluderande korsord i de flesta tidningar och magasin som riktas till "byggsektorn" inom egnahem. Nytt för året är även att kvällstidningarna har haft en blänkare på sista sidan som upprepats under någon månad. Kampanjen stödjer sig på Martin Timell och huvudsyftet är att föra fram NTR och få människor att besöka Träskyddsföreningens kampanj-sida, (www.traskydd.com). Träskyddsföreningen har aldrig tidigare satsat så kraftigt på någon enskild informationskampanj. Vi har redan märkt att intresset för NTR-virke har ökat och frågorna till kansliet är numera mestadels kring NTR-klasser och inte om impregnerat trä i allmänhet.

Vi vet att vi måste värna om kvalitetsvirke i form av NTR-virke. Det är ett reellt hot som alltmer

kommer från Baltstater och Tyskland i form av billiga gröna virkesleveranser som ofta inte är impregnerade till någon specifik kvalitet alls och som definitivt inte kontrollerats opartiskt på det sätt som allt NTR-virke görs.

Europastandardiseringen för beständighet och trä har blivit mer komplex och kräver samarbete.

Normalt har vi på Träskyddsföreningen aktivt bevakat och bearbetat arbetet med CEN-standarder via en speciell teknisk kommitté inom CEN TC 38, impregnerat trä. Vi har via våra experter haft ett bra inflytande med stora fördelar för Norden. Problemet blir mer och mer att beständighetsproblematiken dyker upp lite här och var när det gäller byggprodukter i trä. Det senaste exemplet är träskyddsbehandlat trä i konstruktionsvirke. Denna produktgrupp behandlas av CEN TC 124. Det har kommit upp förslag som missgynnat träskyddat virke genom påståenden att man ej kan beräkna hållfastheten och därför ej vill ha detta virke i samma konstruktionsstandard som gäller för obehandlat virke. Detta har inneburit att Träskyddsföreningen aktivt även bevakar detta standardiseringsarbete.

Generellt gäller att standardisering av träskydd alltmer involverar samarbete med övrig standardisering av trä.

För att möta denna situation har diskussioner startat i Sverige som innebär att standardisering av trä blir en gemensam Teknisk Kommitté som under sig har alla olika särintressen som t.ex. brand, träskydd, snickerier osv.

Samordningen är tänkt ska ske via Skogsindustriernas standardiseringsgrupp. Redan i dag har Träskyddsföreningen samarbete med övrig trästandardisering genom medverkan i svenska möten för standardisering av trä som sådant, (TK 182), samt i Nordiska samarbetskommittén för standardisering av trä. Detta passar även in i NTR-samarbetet som finns för standardisering av beständighet och trä.

Genom tiderna är det säkert standardiseringsansträngningarna som varit en av de mest bidragande orsakerna till att NTR-impregnerat trä blivit så lyckosamt i Sverige.

IVL kommer alltmer med sitt unika system att via normalisering presentera byggprodukters påverkan på miljö och hälsa. Följande rapport, med uppmaning till bl.a. träskyddsföretag att medverka i kommande arbeten, har kommit från IVL Svenska Miljöinstitutet.

"Den internationella standarden som gäller för livscykelanalysbaserade miljövarudeklarationer d.v.s. ISO 14025 är i princip klar.

Inom byggsektorn har EU givit CEN mandat att ta fram en europeisk standard som utgår från de internationella standarderna men som är mycket mer detaljerad med avseende på exakt vad som ska redovisas och vilken metodik som ska användas.

EU anser att en gemensam miljödeklaration inom byggmaterialektorn är ett måste för att inte handelshinder ska uppstå. Vidare måste relevant miljöinformation finnas om man ska uppfylla byggproduktdirektivets allmänna krav på miljö och hälsa.

Svenska Träskyddsföreningen har genomfört projekt inom livscykelanalysområdet och är därmed väl förberedd. I ett tidigare genomfört arbete har IVL Svenska Miljöinstitutet utvecklat en anpassning av livscykelmetodikens så att även human- och eko-toxiciteten kan hanteras med andra miljöaspekter såsom klimatpåverkan, förorening m.m. Denna utveckling gör det möjligt att bedöma en produkts alla miljöaspekter samtidigt i ett livscykelperspektiv där produktens funktion och nytta är en viktig aspekt för slutresultatet. Sådana utförda beräkningar visar att NTR-klassade byggprodukter står sig väl i konkurrensen med byggprodukter i alternativa material.

Naturvårdsverket har nu beviljat IVL Svenska Miljöinstitutet medel till ett projekt som syftar till att föregå och på så sätt påverka den kommande europastandarden, genom att redan nu ta

SVENSKA TRÄSKYDDSFÖRENINGEN

MILJÖVARIATIONER FÖR

BESTÄNDIGA TRÄPRODUKTER

Enligt ISO 14025 och ISO 14040

Hvitat impregnerat virke, NTR klass AB

1. PROJEKTINFORMATION		2. PROJEKTINFORMATION	
Projektnamn: Hvitat impregnerat virke, NTR klass AB Beställare: IVL Svenska Miljöinstitutet Utförare: IVL Svenska Miljöinstitutet Projektledare: IVL Svenska Miljöinstitutet Kontaktperson: IVL Svenska Miljöinstitutet		Projektnummer: 2000-01-01 Utgivningsdatum: 2000-01-01 Revidering: 01 Version: 1.0	
1.1.1. Projektets syfte Att utvärdera miljö- och hälsopåverkan för olika typer av byggprodukter i trä.		1.1.2. Projektets omfattning Att utvärdera miljö- och hälsopåverkan för olika typer av byggprodukter i trä.	
1.1.3. Projektets resultat Att utvärdera miljö- och hälsopåverkan för olika typer av byggprodukter i trä.		1.1.4. Projektets konsekvenser Att utvärdera miljö- och hälsopåverkan för olika typer av byggprodukter i trä.	

SP/IRG Secretariat
Jöran Jermer
Box 5608
100 44 STOCKHOLM

fram ett gemensamt regelverk för livscykel-analysbaserade byggvarudeklarationer tillsammans med andra länder såsom Tyskland och Italien. Arbetet kommer att drivas av en projektgrupp bestående av ett antal företag och organisationer som vill vara med och påverka detta arbete, däribland Svenska Träskyddsföreningen. I projektet finns även möjlighet för enskilda företag att gå med och genomföra fallstudier. Även detta arbete har fått finansiellt stöd från Naturvårdsverket. Är ni intresserade besvaras ytterligare frågor av Martin Erlandsson IVL (0709-736330, martin.erlandsson@ivl.se) alternativt Magnus Estberg på Träskyddsföreningen.

Våren och sommaren är de internationella träskyddsmötenas tid även om NTR-dagarna i Tavastehus naturligtvis är viktigast för oss nordbor.

Träskyddsforskarna har sitt årliga internationella IRG-möte 7-11 juni i Ljubljana i Slovenien. (IRG står för International Research Group on Wood Protection.)

Alla ni som är intresserade av vad som kan komma i framtiden på träskyddsområdet borde hålla er informerade om vad som händer på IRGs möten. Via www.irg-wp.com så får ni information både om IRG och utvecklingen på träskyddssidan.

Ute i Europa har vi även möte i WEI, Western European Institute for Wood Impregnation. Årsmötet äger rum 15-17 september i York, Skottland. Detta möte borde egentligen vara ett måste för oss nordbor eftersom York är känt för sina nära kontakter med vikingarna. Vi i Norden har dessutom en mission att fylla. Vi måste övertala övriga Europa att använda impregnerat trä som vi gör. Dvs impregnera enligt standard till givna kvalitetsnivåer samt ha en opartisk kvalitetskontroll. Detta kommer naturligtvis att diskuteras i WEIs Quality Standard Committee.

A

PORTO BETALT

Avs: Sv Träskyddsföreningen/Sv Träskyddsinstitutet
Box 5673
SE-114 86 STOCKHOLM

Strax före midsommar, 21-23 juni, ska vi träskyddsfira de 28:e Nordiska Träskyddsdagarna. Vi gör det i Tavastehus i Finland. Ett träskydds-Finland som verkligen är i omvälvning. Inte nog med att Finska Träskyddsföreningen, Kestopuu OY samt Demolite OY nyligen har fått ny personal på nya befattningar utan hela branschen har dessutom måst totalt svänga om till arsenikfria träskyddsmedel från att för ett år sedan så gott som bara impregnerat sågat och hyvlat virke med CCA-medel från inhemsk finsk produktion. Mitt i allt detta pågår i Finland den troligtvis största i världen enskilda insamlings- och återvinningsaktiviteten av CCA-haltigt virke. Mot denna bakgrund är det klart vi kommer att ha massor att ventilerat under de 28:e träskyddsdagarna. Vi kommer även att kunna föra våra diskussioner under bästa tänkbara förhållanden i den ljusa finska sommarnatten strax före midsommar innan mygg och knott hunnit förmörka natthimlen.

Information om NTRs träskyddsdagar i Tavastehus hittar ni på NTRs hemsida, www.ntr-nwpc.com. Har ni ännu inte anmält er kan ni via hemsidan hämta hem anmälningsblanketten och hoppas på att det fortfarande finns rum på det bästa hotellet.

Till sist uppmanar vi er alla producenter av impregnerat trä att snarast möjligt fylla i statistikblanketterna ni fick för någon månad sedan. Vi på kansliet väntar extra spant på 2003 års produktionssiffror eftersom rykten och beräkningar gör gällande att vi haft ett otroligt bra år som vi borde glädjas över snarast möjligt.

Vi önskar er alla redan nu en härlig solig sommar fastän vi troligtvis ses innan dess strax före midsommar i Tavastehus.

